

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1993-1994

28 MARS 1994

Proposition de loi prescrivant certaines conditions pour l'octroi de la liberté conditionnelle aux condamnés et internés pour faits de pédophilie

(Déposée par M. Monfils)

DEVELOPPEMENTS*1. Le contexte général*

La présente proposition de loi fait partie d'un ensemble de dix propositions de loi et de décret dont l'objet est de concrétiser les propositions faites dans le « Programme de lutte contre la pédophilie » mis au point par le Délégué général aux droits de l'enfant en Communauté française, qui a coordonné les travaux d'un groupe auxquels ont pris part le parquet général de Liège, le parquet de la jeunesse de Bruxelles, un juge d'instruction, un juge au tribunal correctionnel, la gendarmerie de Bruxelles, la police de Bruxelles, la police judiciaire de Bruxelles, l'Office de la naissance et de l'enfance, l'administration de l'aide à la jeunesse, le ministère de la Culture et des Affaires sociales, le ministère de l'Education, le Comité belge pour l'U.N.I.C.E.F., et diverses « personnes ressources », spécialisées notamment dans la prise en charge et le traitement des enfants abusés sexuellement ou dans la prise en charge et le traitement des abuseurs.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1993-1994

28 MAART 1994

Voorstel van wet houdende voorwaarden voor de voorwaardelijke invrijheidstelling van personen die wegens pedofiele handelingen zijn veroordeeld of geïnterneerd

(Ingediend door de heer Monfils)

TOELICHTING*1. Algemene context*

Dit voorstel van wet maakt deel uit van een geheel van tien voorstellen van wet en van decreet die tot doel hebben concrete vorm te geven aan de voorstellen vervat in het *Programme de lutte contre la pédophilie* opgesteld door de *Délégué général aux droits de l'enfant* bij de Franse Gemeenschap, die de werkzaamheden heeft gecoördineerd van een werkgroep waarbij betrokken waren het parket-generaal van Luik, het parket van de jeugdrechtbank te Brussel, een onderzoeksrechter, een rechter in de correctionele rechtbank, de rijkswacht van Brussel, de politie van Brussel, de gerechtelijke politie van Brussel, het *Office de la naissance et de l'enfance*, het bestuur van de Franse Gemeenschap dat bevoegd is voor hulpverlening aan de jeugd, het Ministerie van Cultuur en Sociale Zaken en het Ministerie van Onderwijs van de Franse Gemeenschap, het Belgisch Comité voor U.N.I.C.E.F. en verscheidene hulpverleners die gespecialiseerd zijn in de zorg voor en de behandeling van seksueel misbruikte kinderen of de zorg voor en de behandeling van degenen die zich aan misbruik van kinderen schuldig hebben gemaakt.

Outre la présente proposition de loi, dont les développements qui suivent précisent les objectifs et le contenu, les neuf autres propositions, présentées par le même auteur, sont les suivantes :

Proposition de loi interdisant l'exercice de certains droits par les condamnés ou les internés pour faits de pédophilie (1)

Proposition de loi renforçant les sanctions prévues en cas d'outrage public aux bonnes mœurs commis envers des mineurs (3)

Proposition de loi autorisant la répression des actes sexuels commis sur des mineurs, par des Belges à l'étranger (4)

Proposition de loi interdisant l'entrée en Belgique de publications obscènes impliquant des mineurs (5)

Proposition de loi organisant l'assistance judiciaire du mineur victime de faits de pédophilie (6)

Proposition de décret organisant la suspension provisoire des personnes inculpées pour faits de pédophilie (7)

Proposition de décret tendant à interdire la présence des condamnés et internés pour abus sexuels sur des mineurs dans les institutions et organismes dont l'activité concerne totalement ou partiellement des mineurs (8)

Proposition de décret étendant les missions des équipes pluridisciplinaires travaillant dans le secteur de la protection des enfants maltraités (9)

Proposition de décret organisant une formation continue à propos de la problématique de la pédophilie (10)

*
* *

2. Les objectifs et le contenu de la présente proposition

La liberté conditionnelle est accordée, d'après la loi du 31 mai 1888 et l'arrêté royal du 17 janvier 1921 lorsque les condamnés font preuve « d'amendement » et qu'ils adoptent « une bonne conduite ».

Actuellement, tant les autorités judiciaires — le parquet, le procureur général — que l'administration pénitentiaire apprécie, en donnant un avis, l'existence de ces conditions d'amendement et de bonne conduite.

Naast dit wetsvoorstel, waarvan het doel en de inhoud in de hierna volgende toelichting worden omschreven, zijn er negen andere voorstellen van dezelfde indiener, namelijk :

Voorstel van wet houdende verbod op de uitoefening van bepaalde rechten door personen die wegens pedofiele handelingen zijn veroordeeld of geïnterneerd (1)

Voorstel van wet houdende vezwaring van de straffen voor misdrijven tegen de openbare zeden waarbij minderjarigen betrokken zijn (3)

Voorstel van wet houdende bestraffing van seksuele handelingen met minderjarigen die door Belgen in het buitenland zijn gepleegd (4)

Voorstel van wet houdende verbod op de invoer in België van obscene publikaties waarbij minderjarigen betrokken zijn (5)

Voorstel van wet houdende organisatie van de rechtsbijstand voor minderjarigen die het slachtoffer zijn van pedofiele handelingen (6)

Voorstel van decreet houdende organisatie van de voorlopige schorsing van personen die van pedofiele handelingen beschuldigd zijn (7)

Voorstel van decreet strekkende om in instellingen en organisaties wier activiteit zich volledig of gedeeltelijk op minderjarigen richt, de aanwezigheid te verbieden van personen die veroordeeld en geïnterneerd zijn wegens seksueel misbruik van minderjarigen (8)

Voorstel van decreet houdende uitbreiding van de taken van multidisciplinaire teams die werkzaam zijn in de sector bescherming van mishandelde kinderen (9)

Voorstel van decreet houdende organisatie van permanente vorming in verband met de problematiek van de pedofilie (10)

*
* *

2. Doel en inhoud van dit voorstel

De voorwaardelijke invrijheidstelling wordt krachtens de wet van 31 mei 1888 en het koninklijk besluit van 17 januari 1921 toegekend wanneer de veroordeelden blijk geven van « verbetering » en van « goed gedrag ».

Thans beoordelen zowel de rechterlijke instanties — het parket, de procureur-generaal — als het bestuur der strafinrichtingen door middel van een advies of deze voorwaarden van verbetering en goed gedrag voorhanden zijn.

Mais l'appréciation de ces éléments matériels ne suffit pas lorsque l'on envisage de libérer conditionnellement un pédophile.

La société a le droit et le devoir de s'assurer que le pédophile ne représente plus un danger pour les mineurs qu'il serait amené à rencontrer.

A tout le moins, l'avis d'un service spécialisé dans le secteur psycho-médical doit être requis.

De surcroît, il nous paraît qu'une libération avant le terme fixé par la condamnation ou la fin de l'internement ne peut s'envisager que moyennant des garanties très précises, dans le suivi du pédophile. C'est la raison pour laquelle il est prévu l'obligation pour le pédophile d'accepter, en cas de liberté conditionnelle, un traitement thérapeutique.

Si l'intéressé ne suit pas ce traitement, la mise en liberté est révoquée, conformément à l'article 3 de la loi du 31 mai 1888 et l'intéressé réintègre la prison.

Philippe MONFILS.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

Dans l'article 5 de la loi du 31 mai 1888 établissant la liberté conditionnelle dans le système pénal, l'alinéa suivant est inséré entre le premier et le deuxième alinéa :

« Si le condamné a subi une peine pour des faits visés aux articles 372 à 386ter du Code pénal, accomplis sur des mineurs ou impliquant leur participation, est en outre requis l'avis d'un service désigné par l'autorité publique compétente, spécialisé en matière de maltraitance des mineurs. »

Art. 2

L'article 8 de la même loi est complété par l'alinéa suivant :

« Si le condamné a subi une peine pour des faits visés aux articles 372 à 386ter du Code pénal, accomplis sur des mineurs ou impliquant leur participation,

De beoordeling van deze materiële elementen volstaat niet wanneer wordt overwogen een pedofiel voorwaardelijk in vrijheid te stellen.

De maatschappij heeft het recht en de plicht om zich ervan te vergewissen dat de pedofiel geen gevaar meer vormt voor minderjarigen die hij ontmoet.

Op zijn minst moet het advies van een dienst gespecialiseerd in psychische en medische problemen worden ingewonnen.

Bovendien komt het ons voor dat invrijheidstelling vóór het verstrijken van de termijn gesteld in de veroordeling of vóór het einde van de internering, niet kan worden overwogen tenzij met zeer duidelijke waarborgen bij de vervolgbehandeling van de pedofiel. Dat is de reden waarom de pedofiel bij voorwaardelijke invrijheidstelling moet worden verplicht een therapeutische behandeling te ondergaan.

Indien de betrokkene deze behandeling niet volgt, wordt de invrijheidstelling herroepen overeenkomstig artikel 3 van de wet van 31 mei 1888 en moet de betrokkene opnieuw naar de gevangenis.

*
* *

VOORSTEL VAN WET

Artikel 1

In artikel 5 van de wet van 31 mei 1888 tot invoering van de voorwaardelijke invrijheidstelling in het strafstelsel, wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd :

« Indien de veroordeelde een straf heeft ondergaan voor feiten bedoeld in de artikelen 372 tot 386ter van het Strafwetboek en gepleegd op de persoon van minderjarigen of met hun deelneming, is bovendien het advies vereist van een door de bevoegde overheid aan te wijzen dienst die gespecialiseerd is in de problematiek van de mishandeling van minderjarigen ».

Art. 2

Artikel 8 van dezelfde wet wordt aangevuld met het volgende lid :

« Indien de veroordeelde een straf heeft ondergaan voor de feiten bedoeld in de artikelen 372 tot 386ter van het Strafwetboek en gepleegd op de persoon van

la libération doit être soumise à l'obligation de suivre un traitement thérapeutique, dont le permis de libération détermine les modalités et la durée.»

Art. 3

L'avis du service spécialisé en matière de maltraitance des mineurs, tel que prévu à l'article 1er, est également requis pour la libération des internés sur la base des articles 18 et 20 de la loi de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude du 1er juillet 1964.

Philippe MONFILS.

minderjarigen of met hun deelneming, moet aan de invrijheidstelling de voorwaarde worden verbonden van het volgen van een therapeutische behandeling. De nadere regels met betrekking tot die behandeling en de duur ervan worden bepaald in de vrijlatingsbrief.»

Art. 3

Het in artikel 1 bedoelde advies van de dienst gespecialiseerd in de problematiek van de mishandeling van minderjarigen is eveneens vereist voor de invrijheidstelling van geïnterneerden ingevolge de artikelen 18 en 20 van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers.